

به نام خداوند بخششندۀ سهیمانز

.....

پرورش، تعلیم و تربیت تولد تا ۳ سالگی

Parenting: Birth to 7 years old ✓

مجموعه کتاب‌های تعلیم و تربیت کودکان، نوجوانان و جوانان

فصل اول تولد تا سه سالگی

شماره همیشه این

بوده که زندگی را

آنقدر باکار فوب

پرکنید، که وقت

برای کار بد و قلر

بد باقی نماند و در

خصوص پهنه ها هم

همین است. اگر

پهنه ها را به کار

فوب و ادارید نه

کار بد می کنند و نه

قلر بد

«سازنده و ویرانگر بودن»

«محبت و منفی بودن»

«خوبی و بدیتی»

«اعتماد به نفس»

همین است. اگر

پهنه ها را به کار

فوب و ادارید نه

کار بد می کنند و نه

قلر بد

اگر تولدی بد وجود داشته باشد چهار مشکل اصلی به وجود می آید

۱۷	• موضوع سن و سال
۱۷	۱- نوزادی (Newborn)
۱۸	۲- دوران شیرخوارگی (Infancy)
۱۸	۳- نونهالی (Toddler)
❖ ویژگی ها و خصوصیات کودک از تولد تا ۳ سالگی	
۲۰	۰ «بیادگیری» به همراه «شرطی شدن» (Conditioning)
۲۰	۰ مکانیزم «همانند سازی» (Identification)
۲۱	۰ «حنیجه گیری» (Conclusion)
۲۲	۰ واکنش نشان دادن (Reaction)
۲۲	۰ «اطمینان کردن» (Trust)
۲۳	۰ «امنیت داشتن»
۲۴	۰ «آرامش داشتن»
۲۴	۰ «اعتماد به نفس» (Self confidence)
۲۵	۰ «امیدواری»
۲۶	۰ «خوبی و بدیتی»
۲۶	۰ «محبت و منفی بودن»
۲۸	۰ «سازنده و ویرانگر بودن»
۲۶	❖ رعایت ۱۰ نکته در ۱۴ ماه اول کودک
۲۹	۱- تولد

۱۱۳	۲- تولد زیستی (قدم به دنیا گذاشتن)
۱۱۳	۳- تولد روانی
۱۱۳	۴- تولد اجتماعی
۱۱۵	۰ نکاتی در مورد رورونگ
۱۱۶	۱- مفهوم علیت (Causality)
۱۱۷	۲- مفهوم ثبات (Permanent Object)
۱۱۸	۰ اضطراب غریبه یا غریبه‌ها (Stranger Anxiety)
۱۱۹	۰ اضطراب نزدیکی و دوستی و صمیمت یکی از
۱۲۰	۰ اضطراب جدایی (Separation Anxiety) گرفتاری‌های
۱۲۱	۰ قایم باش بزرگ این
۱۲۳	۰ احساس بد کودک از عکس و فیلمهای خود است که ما
۱۲۵	◆ مشکلات ارتباطی در بزرگسالی به های این
۱۲۵	۰ مکانیزم «جانشینی سازی» برای غلبه بر «اضطراب جدایی» توسط کودک که فرمان
۱۲۶	۰ کوبیدن در کودکان تغییر نمی‌نماید
۱۲۶	۰ کودک در ۳ ماهگی ۵ نوع کوبیدن دارد می‌فواهیم
۱۲۹	◆ دکر گونیهای کودک بعد از ۱ سالگی دیگران تغییر کنند
۱۲۹	۱- راه رفتن
۱۲۹	۲- کودک فهمی تازه پیدا می‌کند
۱۲۹	۳- حرف می‌زنند و یا صدای ای را خود در می‌آورد تا پیامش را برسانند
۱۲۹	۴- او می‌خواهد دنیا را لمس و حس کند
۱۳۰	۵- هایل است همه چیز را آزمایش کند
۱۳۰	۶- درگیر چالش و مبارزه می‌شود

۸۴	◦ نکاتی درباره جای خواب و رختخواب کودک
۸۶	◦ نکات ضروری در ارتباط با خواب کودکان و بزرگسالان
۸۷	◦ نکته‌ی مهم در خصوص مرحله‌ی فعال در خواب کودک
۸۸	◦ در رابطه با خوابیدن، کودکان به سه دسته تقسیم می‌شوند
۹۰	◆ نظافت کودک
۹۰	◦ شستشوی کودک
۹۱	◦ واکسیناسیون کودک هر وقت ۲۵
۹۲	◦ موضوع «انتخاب» در زندگی کودک در روز
۹۳	◦ چشم و بینایی کودک پیزه‌هایی را که می‌فواهید
۹۷	◦ لمس کردن و تماس با بدن کودک به دست درجه حرارت محیط اطراف کودک
۹۸	◦ دندان‌های کودک آورده‌رود و برای آن کار
۹۹	◦ حس چشایی در کودک و کوشش
۹۹	◦ حس بویایی در کودک کردید و به آن رسیده‌اید،
۱۰۵	◦ آموزش زبان فارسی و یا هر زبان دیگر به کودک با آن در روز
۱۰۸	◦ کودک در آغاز کودکی «شخصیت» ندارد بلکه دارای «خلق و خو» است راضی باشید.
۱۱۰	◦ فرآیند آموزش در کودکی و بزرگسالی از نظر پیازه
۱۱۰	۱- درونی سازی، مانند گردی یا مانند گرایی (Assimilation)
۱۱۰	۲- دگرسازی یا همسازی
۱۱۲	◦ مراحل چهار کانه تولد تا بزرگسالی
۱۱۳	۱- تولد سلوی

◆ نکات بسیار مهم درباره محیط‌های مختلف آموزشی	۲۴۹
◆ مهد کودک یا محیط آموزشی	۲۵۲
◆ استفاده از عزیزان، دوستان یا پرستار و خدمتکار برای مواظبت از کودک	۲۵۴
◆ بازی و اسباب‌بازی در کودکان	۲۶۱
◦ سه اصل اساسی در تهیه اسباب‌بازی برای بچه‌ها	۲۶۸
◦ هم بازی برای کودکان	۲۶۹
◦ خوردن و خوابیدن در کودکان	۲۷۴

مهترین هنر

این است که

ما پذیریم که

متوسط هستیم

و فرا هم

انسان متوجه

را بیشتر

دوسست دارد

و به همین

علت است

که از آن

بیشتر فلق کرده

است.

فصل پنجم

نکات و شرایط داشتن فرزند دوم و سوم بعد از داشتن فرزند اول

◆ درباره داشتن نوزاد در شکم مادر، به فرزند اول خود چه بگوییم؟	۲۸۶
◦ آیا وسائل فرزند اول را می‌شود به فرزند دوم داد؟	۲۸۹
◦ وقتی که میهمانی برای ملاقات نوزاد تازه به دنیا آمده به منزل شما می‌آید برای فرزند اول چه باید کرد؟	۲۹۰
◦ مطلبی که باید حتماً مواظب آن بود و به کودک نگفت	۲۹۳
◆ در دنیای امروز، خانواده‌ها بهتر است چند فرزند داشته باشند؟	۲۹۶
◆ ویژگی‌های فرزندان اول، آخر، وسط و تنها	۳۰۰
◦ فرزند تنها	۳۰۰
◦ فرزند اول و یا بزرگترین فرزند	۳۰۴
◦ بچه‌های آخر یا کوچکترین فرزند	۳۰۷

با آگاهی از این نعمت و رحمت و شاهکار الهی لذت ببرید و رشد کنید

❶ کسی که کودکی دارد باید (در راه تربیت او) کودکانه رفتار نماید.

حضرت علی(علیه السلام)

تولد تا سه سالگی

فصل اول تولد تا سه سالگی

در کتاب اصول پدری و مادری بطور مفصل به موضوع فسلفه و هدفهای آموزش، تعلیم و تربیت و اصولی که تمام پدران و مادران باید در دوران و مراحل رشد فرزندانشان رعایت کنند که پیش نیاز تمام گروههای سنی است پرداخته شد. در این کتاب نیز به ادامه مباحث در رابطه با دوران تولد تا ۳ سالگی می‌پردازیم.

● موضوع سن و سال

ابتدا موضوعی را در مورد اعداد باید بیان نمود. تفاوتی بین اعداد درباره سن و سال با دیگر عده‌ها وجود دارد. به این معنی که می‌گوییم سال ۲۰۰۰، منظور آغاز سال ۲۰۰۰ است، اما وقتی درباره کودک ۳ ساله حرف می‌زنیم یعنی کسی که ۳ سال را پشت سر گذاشته؛ زیرا بعد از این که فرزند من و شما ۱۲ ماه از عمرش گذشت، روز تولد او که بعد از ۱۲ ماهگی است را یک ساله می‌شناسیم. بنابراین آن زمان که سخن از تولد تا ۳ سالگی است مقصود کلام تا پایان ۳ سالگی می‌باشد.

با توجه به این مطلب لازم است یادآور شویم که ۳ سال اول کودک از ۳ دوره کاملاً مختلف و متفاوت تشکیل می‌شود:

۱ - نوزادی (Newborn) دوره‌ی اول، یک ماه اول می‌باشد که به عنوان نوزادی آن را می‌شناسیم

فصل اول تولد تا ۳ سالگی

● به بچه‌ها اجازه دهد حرف بزنند تا خود را بفهمند و شما هم آنها را بشناسیده

زندگی احتمالات یا امکانات محدود است تا آنجایی که برخی از اوقات گفته می‌شود فرزند من و شما در سه سال اول فقط در یکی از این دو حالت و یا حالاتی میانه‌ی این دو می‌تواند قرار بگیرد و امکانات مختلف و متفاوتی را خواهد داشت. درست مثل اینکه برای شما انتخاب کنند در کدام شهر می‌خواهید زندگی کنید در حالی که فرد دیگری در شهر دیگری زندگی می‌کند و یا شما در یک کشور هستید در حالی که فرد دیگری در کشور دیگری زندگی می‌کند. مقصود این است که اگر شما در این شهر باشید آن وقت شما با همه مسائل و مشکلات این شهر در ارتباط هستید و اگر در شهر دیگری باشید احتمالاً مسائل و مشکلات شما از نوع دیگری خواهد بود.

❖ بنابراین در ۱۴ یا ۱۸ ماه اول زندگی، کودک در دو منطقه زندگی می‌کند:

۱- یا کودک در گلستانی زندگی می‌کند، که در این گلستان شاید برخی از گل‌ها خار دارند.

۲- یا در خارستانی زندگی می‌کند که شاید برخی از خارها، گل دارند. البته فراموش نشود شاید حد میانه‌ای از این دو دیده شود اما معمولاً ترکیبی از این دو دیده نمی‌شود. به بیان دیگر در ۱۴ ماهگی فرزند ما در یکی از این دو منطقه است. مانند گلستان و خارستان که از قواعد طبیعی رشد گیاه برخوردارند؛ کودک نیز در

هر کدام از این دو منطقه از کلیات و اصول و قواعد طبیعی رشد نیز برخوردار است. اما نتیجه‌ی کار کاملاً می‌تواند مختلف و متفاوت باشد. به همین دلیل در

۲- دوران شیرخوارگی (Infancy) دوره‌ی دوم، از یکماهگی تا ۱۲-۱۴ حتی ۱۸ ماهگی است.

۳- نونهالی (Toddler) دوره‌ی سوم، از حدود ۱۴ ماهگی آغاز می‌شود و تا پایان ۳ سالگی است.

اما می‌دانید که این گفتگوها در حقیقت چراگی است که از نظر خودم آن را روشن می‌کنم، حال آنکه بسیاری از شما عزیزان نور خورشیدی را در کنار خودتان دارید و به چنین، چراگی احتیاجی ندارید ولی اگر این چراغ مورد نظر و توجه شماست از این بابت بسیار خوشحال و سپاسگزار خواهیم بود و انتخاب و تصمیم و عمل بدون تردید در اختیار شماست.

توجه داشته باشیم

۴ آنچه که گفته می‌شود احتمالاً در ۹۵ درصد موارد برای ۹۵ درصد بچه‌ها صادق است.

۴ دوران ۳ سالگی به این دلیل پر اهمیت است که شاید بیش از ۳۰ درصد شخصیت انسان‌ها در طی مدت سه سال اول زندگی شکل می‌گیرد. به بیان دیگر، یک سوم آنچه که هم اکنون هستیم اگر کار خاصی نکرده باشیم و مسیر عادی و معمول را ادامه داده باشیم در حقیقت در ۳ سال اول، زندگی شکل گرفته و این فرایند رشد و تربیت، وظیفه‌ی پدر و مادر را سنجین می‌کند. زیرا در این ۳ سال است که یک سوم وجود فرزندمان را در ۲۰، ۳۰ و ۴۰ سالگی ساخته می‌شود و به دلیل اهمیت آن اگر این سه سال خراب و ویران شود احتمالاً کار فرد به حد زیادی نه تنها با مشکل بلکه با موانع غیر ممکن همراه خواهد شد.

❖ در دوران ۳ سال اول معمولاً انسان‌ها در شرایطی کاملاً مختلف و متفاوت حتی متناقض و متضاد قرار می‌گیرند. به این معنا که در آغاز